

18-60/5

11-00-072

Извештај
за извршен надзор на законитоста на
работата од областа на животната средина на
општина Вевчани за 2021 година

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-1092/1 од 16.02.2021 година, на ден 14.10.2021 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Вевчани.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Вевчани од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставник на општината Вевчани присутна при вршењето на надзорот беше Љупчо Мукоски.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Вевчани се изјаснија дека се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина истите се одобруваат согласно постапката, за нив НЕ се води евиденција согласно пропишаниот регистар, но досега немаат издадено ниеден елаборат за животна средина.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на комисијата е утврдено дека Општината се има изјаснето дека не располага со обучен кадар за спроведување на постапката за издавање на Б-ИЕД. До општината досега нема стигнато барање за добивање на Б-ИЕД.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Нема донесено ЛЕАП, имале некој стратешки документ кој го користеле како ЛЕАП.
- Општината ја нема исполнето обврската согласно член 154 од ЗЖС, нема донесено надворешен план за вонредни состојби.
- Општината нема донесено План за спроведување на инспекциски надзор за 2021 година.

-Нема инспектор за животна средина. Не доставуваат годишни извештаи за инспекциски надзор.

Немаат развиено меѓуопштинска соработка.

Во однос на систематизација на работни места на општината во делот на животната средина, во текот на надзорот беше образложено дека општината **нема** предвидено работно место од областа на животната средина и НЕМА систематизирано работно место ниту овластен инспектор за животна средина.

-Нема воспоставено катастер согласно член 42 и не доставува податоци до МЖСПП.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општината нема донесено План за управување со отпад

- Општината нема донесено годишна програма за управување со отпад согласно член 19 од ЗОУ

- Општината нема определено локации за претоварни станици согласно член 37.

Отпадот со меѓуопштинска соработка се транспортирал во депонијата во општина Струга.

На територијата на општината има основано јавно претпријатие за собирање транспортирање и третман на комуналниот и други видози на неопасен отпад ЈКП "Еремја" Вевчани

- Општината не врши постојан мониторинг на управувањето со неопасен отпад.

Општината се изјасни дека има организирано информативен систем на локално ниво. Нема определено места за третман и отстранување на инертен отпад согласно член 54, нема основано своја депонија.

- Општината нема склучено договор со правно лице за управување со електрична и електронска опрема. ниту за управување со отпад од батерии и акумулатори, и со колективен постапувач со отпад од пакување нема склучено договор.

- Општината не спроведува инспекциски надзор од областа на животната средина.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Вевчани, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите:

- Општината нема реализирано инспекциски надзор во областа на водите (согласно член 229)

- Општината нема прибавено дозвола за користење на вода од изворите од кои се зафаќа вода за водоснабдување согласно член 26 од ЗВ и нема прибавено дозвола за испуштање во води и испуштање и фрлање материи и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Укажано е дека доколку општината одлучува по барања за Б интегрирани еколошки дозвола, потребно е во постапката да се утврди дали инсталацијата за активностите и дејностите за кои се издава дозвола за користење и дозвола за испуштање ги има прибавено од МЖСПП.

Во правалникот е одговорено дека од страна на општината се врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје,

вклучувајќи и отстранувањето на тињата и дека врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ и дека согласно член 116 ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината согласно член 96 став 2 од ЗВ нема донесено одлука за потребата за определување на заштитни зони за водните тела кои се користат за консумирање од страна на човекот и нема поднесено барање со елаборат до Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 се определат заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот.

- Општината нема донесено предлог Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

- Општината нема донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124.

- Општината има изработено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави и во 2014 година е доставен до Министерство за животна средина и просторно планирање.

- Општината секоја година до крајот на септември не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето, но се преземаат мерки и се врши редовно чистење на речно корито и отворените канали со цел да се обезбеди непречен проток на водата во водотеците.

- Општината нема определено граници на ерозивното подрачје и подрачјето загрозувано од ерозија, ги нема утврдено мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ како и не презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ. Општината не ги исполнила и обврските од член 141 од ЗВ и не ги презела мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Општината нема донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и не доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

Вода за пиење обезбедува јавното комунално претпријатие ЈПКД Еремија со зафаќање на вода од извори.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Бевчани, од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општина Бевчани не врши никакви мерења на бучава.

- Општината при издавање на одобренија за градба НЕ утврдуваат дали планските документи за објектот што се предмет за одобрение за градба ги исполниле посебните услови и мерки во врска со стандардите за заштита од бучава согласно член 23 од ЗЗБЖС, и дали води Катастар на создавачи на бучава согласно член 35 од ЗЗБЖС

- Општината не врши никакви обврски согласно законот за бучава.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општината да ги отклони и за тоа да го известат министерството, и даде неколку препораки:

- Согласно утврдените недостатоци во институционалниот капацитет на општината а со оглед на отпочнување на спроведување на обврските согласно законите за отпад, потребно е да се систематизира ново работно место за обврските кои произлегуваат од законите за отпад, на кое ќе се вработи извршител кој би работел

на таа материја а и на целата област за животна средина со оглед на фактот дека немаат ниту едно лице вработено во областа на животната средина.

- Да се подготви ЛЕАП.

Да се исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, и да се донесе надворешен план за вонредни состојби.

- Општината да донесе План за спроведување на инспекциски надзор и истиот да отпочне да се спроведува од страна на овластен инспектор за животна средина.

- Додека се вработи овластен инспектор најдобро е да се склучи договор за меѓуопштинска соработка со блиска општина во делот на инспекциски надзор.

- Да отпочне со примена на Законот за бучава и обврските кои произлегуваат за општината од тој закон.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината да изготви Годишна програма за управување со отпад.

Општината да отпочне со подготвување консолидиран извештај со податоци доставени од правни и физички лица кои вршат дејности на собирање, транспортирање, складирање, третман, преработка, и отстранување на отпад (увоз, извоз и транзит) на отпад.

- Да се определи место за третман и остранување на инертен отпад и да се завршат останатите надлежности кои се на локално ниво.

- Потребно е Општината да преземе активности согласно членот 43 став (3), во иднина да им овозможи на граѓаните кои ги опслужува да го селектираат отпадот според видот и нивните карактеристики.

- Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице за управување со батерии и акумулатори и отпадни батерии и акумулатори, со што би се овозможило вклучување во колективен систем за управување со посебни текови на отпад.

- Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице кое поседува дозвола за колективен постапувач за управување со отпад од електрична и електронска опрема.

Општината е потребно да пристапи кон склучување на договор со правно лице за управување со пакување и отпад од пакување, со што би се овозможило вклучување во колективен систем за управување со посебни текови на отпад.

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- Општината или формирано јавно претпријатие да прибави дозвола за користење на вода од изворите кои се користат за водоснабдување согласно член 26 од ЗВ, како и да прибави Дозвола за испуштање во води и испуштање и фрлање материји и супстанции во реципиентите согласно член 79 од ЗВ.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за конзумирање од страна на човекот за кои не е донесена оваа одлука. Одлуките за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони потребно е да се достават до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за

заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуките за заштитни зони од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Потребно е општината да донесе Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ и да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тинјата и да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ. Исто така да ги исполнува обврските согласно член 116 и да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и пречистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Општината во континуитет да изработува Оперативен план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126 од ЗВ и истиот да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање и да се спроведува.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток да се преземаат мерки од страна на општината.

- Општината согласно член 131 во населените места има можност да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загромено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 137 од ЗВ.

- Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги преземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

- Се препорачува во општината да се овозможи учество на стручни обуки на вработените во општината кои ќе работат во делот на заштитата на животната средина особено во делот на одобрување на елаборати за заштита на животната средина. Интегрирани еколошки дозволи, изготвување планови и програми за

управување со отпад се со цел зајакнување на капацитетите за спроведување на заковските прописи за заштита на животната средина на локално ниво.

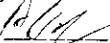
-Во рок од 6 месеци Општина Вевчани треба да го извести Министерството за животна средина и просторно планирање за превземениите активности согласно утврдените недостатоци во однос на имплементацијата на надлежностите.

Скопје, 2021 година

Претседател на Комисија) /

Танја Кироска Филиќ _____

Членови од Комисијата присутни на надзорот:

Александар Петковски, _____

Ирена Николоска, _____

Даниела Наумоска, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____